

**Pnömatik Kontrol Vanaları Tip 3331 / BR31a
Özel Versiyon Tip 3331 / 3278**

Tip 3331 Kelebek Vanalar

Şekil 1 · Tip 3331 / BR31a (alta ki resim) ve Tip 3331 / 3278 (üstte ki resim)

**Montaj ve
Kullanım Talimatları**

EB 8227 TR

Edition Temmuz 2004

İçindekiler	Sayfa
1 Dizayn ve Operasyon Prensibi	4
2 Montaj	6
2.1 Kelebek Vana ve Döner Aktüatörün Montajı	6
2.1.1 Tip 3331 – BR31a, Tip SRP	6
2.1.2 Tip 3331/3278	7
2.2 Montaj Pozisyonu	8
2.3 Test Bağlantısı	8
2.4 Besleme Basınç Bağlantısı	8
3 Kullanım	9
3.1 Emniyet Pozisyonunun Değiştirilmesi	9
4 Bakım	9
4.1 Salmastra (Sızdırmazlık) Paket	9
4.2 Kelebek Vananın Sökülmesi	9
5 Müşteri Soru ve İstekleri	10

Not:

Elektrikle çalıştırılmayan aktüatörler ve valfler, EN13463-1: 2001 paragraf 5.2'ye tekabül eden; nadiren meydana gelen operasyon hatalarında risk değerlendirmesi kapsamına girebilecek kendi potansiyel tutuşma(alev alma) kaynağına sahip değildir.

Genel Güvenlik Talimatları

- ▶ Kontrol Vanalarının yalnızca kabul edilmiş endüstriyel kodlar ile pratik uygulamaları gözönünde bulunduran tümüyle eğitilmiş ve kalifiye personel tarafından montajı yapılabılır, devreye alınabilir ve servis hizmeti sağlanabilir. Çalışma esnasında çalışanların ve üçüncü kişilerin herhangi bir tehlikeye maruz kalmadıklarından emin olunmalıdır. Montaj ve Operasyon Talimatları içerisindeki tüm güvenlik talimat ve uyarıları özellikle de montaj, devreye alma ve bakım bilgilerini içeren talimat ve uyarılar dikkatle incelenmelidir.
- ▶ Kontrol Vanaları Avrupa Basınç Ekipmanları 97/23/EC direktifinin bütün gerekliklerini yerine getirir. CE işaretini bulunan valfler kullanılan uygunluk değerlendirme prosedürüne ait bilgileri de içeren, valf uygunluğunun tasdik edildiğine işaret ederler.
Tekabül eden uygunluk çalışması İnternet üzerinde <http://www.samson.com.tr> adresinden izlenebilir ve yüklenebilir
- ▶ Operasyonun güvenliği açısından kontrol vanalarının sipariş esnasında verilen bilgiler ışığında Valf Seçim Programına göre belirlenmiş çalışma basınç ve sıcaklık değerlerini aşmayan sınırlarda kullanıldığından emin olunmalıdır. İmalatçı dış kuvvetlerden veya herhangi bir dış etkenden kaynaklanan zararlarda hiçbir sorumluluk kabul etmez. Uygun önlemleri almak suretiyle kontrol vanasında, operasyon basıncı, sinyal basıncı, ya da parça sökülmesinden ötürü oluşabilecek herhangi bir hasar önceden engellenebilir.
- ▶ Kontrol Vanasının düzenli sevk edildiği ve uygun depolandığı farz edilir.

Uyarı!

- ▶ Valf üzerinde gerçekleştirilen montaj ve bakım faaliyetlerinde, boru hattının ilgili kısmının basınçtan arındırılmış olduğundan emin olunmalı ve eğer gerekliyse proseste ki akışkanın cinsine bağlı olarak da hat kurulmalıdır. Yine eğer gerekliyse, valf üzerinde çalışmaya başlamadan önce kontrol vanasının soğumasına veya ortam sıcaklığına ulaşmasına izin verilmelidir.
- ▶ Vana üzerinde herhangi bir işlem yapmadan önce, besleme hava hattı ile kontrol sinyal hattının bağlantısı kesilmeli, böylece hareketli parçaların sebep olduğu hasarlar engellenmelidir.

1 Dizayn ve Operasyon Prensibi

Pnömatik Kontrol Vanası; Tip 3331
Kelebek vana ile, Pfeifer Tip BR31a
Pnömatik aktüatör veya SAMSON
Tip 3278 Pnömatik aktüatörden oluşur

Kontrol vanası öncelikli olarak proses mühendisliği endüstrisi ve endüstriyel uygulamalar kapsamında kısma ve açma-kapama(ON-OFF) servisinin sağlamak amacıyla kullanılır.

PN10'dan PN40'a kadar olan basınç değerlerinde, -10'dan +400 dereceye kadar olan sıcaklık değerlerinde sıvı', buhar ve gazlar için uygundur.

DN100'den DN400'e kadar olan kelebek vanalar uygulama sahasına bağlı olarak (sالىنىلى/Açلى yatakلى-düşük gürültülü kelebek disk) dizayn edilebilirler.

Kullanılan versiyon kelebek vananın etiketinde bulunan bir simbol yardımıyla kolayca tanımlanabilir.

Proses akışkanı kelebek vana içerisindeki geçer. Pnömatik aktüatör üzerine etki eden sinyal basıncı kelebek diskin(8) pozisyonuna ve disk ile gövde(1) arasında ki serbest bölgeden geçecek olan akış miktarını belirler.

Milde ki sızdırmazlık salmastra paketi(5) vasıtasiyla sağlanır. Aktüatör hareketi kare üçlü bir mil üzerinden iletilir.

Tip 3331/3278 versiyonunda hareketi aktüatörden mile aktaran feather anahtar kullanılmaktadır.

Güvenlik (Emniyet) Pozisyonu:

Besleme havasının kesilmesi durumunda kontrol vanasının emniyet pozisyonuna Tip 3331/BR31a (tek etkili Tip SRP) tarafından yada Tip 3331/3278 için döner aktüatörün nasıl monte edildiğine bağlı olarak karar verilir.

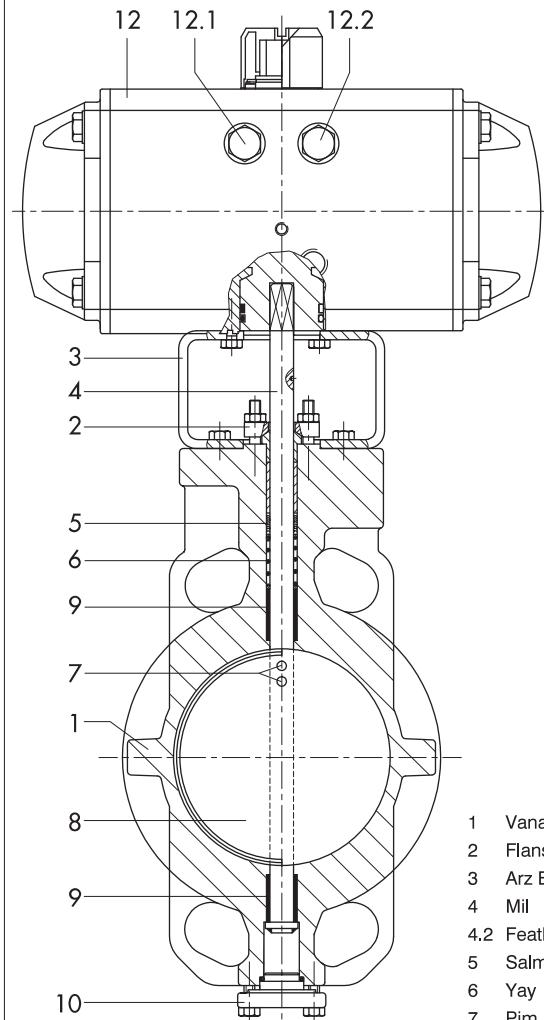
Besleme Havası Kesildiğinde Vana Kapanır

Aktüatör üzerindeki hava basıncı tahliye edildiğinde yada besleme havası kesildiğinde, aktüatördeki yayların etkisiyle vana kapatır. Sinyal basıncının yükselmesiyle beraber aktüatör yayları üzerinde oluşan karşı kuvvet yenilerek valf açılır.

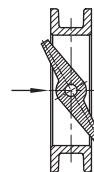
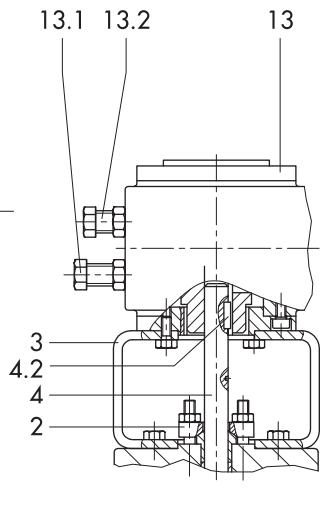
Besleme Havası Kesildiğinde Vana Açıllır.

Aktüatör üzerindeki hava basıncı tahliye edildiğinde yada besleme havası kesildiğinde aktüatördeki yayların etkisiyle vana açılır. Sinyal basıncının yükselmesiyle beraber aktüatör yayları üzerinde oluşan karşı kuvvet yenilerek valf kapatılır.

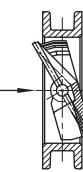
Pfeiffer Tip BR31a Aktüatör

Tip 3278 Aktüatör

Salinimli
Disk

Açılı Yataklı/Düşük
Gürültülü Disk

1 Vana Gövdesi	9 İç Rulman
2 Flanş	10 Klapa
3 Arz Bağlantı Parçası	12 Tip BR31a Aktüatör
4 Mil	12.1 Ayar Vidası
4.2 Feather Anahtar	12.2 Ayar Vidası
5 Salmasta Paketi	13 Tip 3278 Aktüatör
6 Yay	13.1 Ayar Vidası
7 Pim	13.2 Ayar Vidası
8 Kelebek Disk	

Şekil 2 · Kelebek Vana Kesiti

2 Montaj

2.1 Kelebek Vana ve Döner Aktüatörün Montajı

Not:

vanalar kisma ve açma kapama servisleri için kullanılabilir.

Açma kapama (ON-OFF) servisi için diskin dönme açısı ayar vidaları kullanılmak suretiyle 90 dereceye (açılı yataklı versiyonlarda 70 derece) ayarlanmalıdır. Kisma servisi için dönme açısı ayar vidaları kullanılarak 70 dereceye ayarlanmalıdır.

2.1.1 Tip 3331 - BR31a, Tip SRP

Eğer valf ve aktüatör imalatçı tarafından önceden montaj edilmediyse aşağıda ki yol izlenir:

Not:

Standart aktüatör versiyonlarında (SRP: Tek etkili yay geri dönüşlü) yaylar saat ibreleri yönünde hareket eder.

Eğer yayların saat ibreleri tersi yönünde hareketi bekleniyorsa bu özellik, aktüatör sipariş edilirken belirtilmelidir.

Döner aktüatörler vana üzerinde dikey yada yatay konumda montaj edilebilirler ve kare uçlu mil üzerinde çalışma ortamının gerektirdiği biçimde, vana etrafında 90 derece açıda pozisyonlanabilir.

Besleme Havası Kesildiğinde Vana Kapatır:

1. Diski (8) kapalı pozisyonda (0 derece açıda) yerleştir.
2. Vananın çapına göre laternayı milin flansına 2 yada 4 adet vida kullanarak bağlayınız.
3. Mil adaptörünü (gerekliyse) milin üzerine yerleştir. Aktüatörü adaptör yada mil üzerinde kaydırarak 4 adet vida ile aktüatörü laternaya bağlayınız.
4. Ayarvidasını (12.1 yada 12.2 dönme yönüne bağlı olarak) valf tamamen kapatıncaya kadar çeviriniz. Mil üzerindeki işaretleri flanş üzerindeki işaretlerle hizalayınız.
5. Kilitleme somunu ile ayarvidasının konumunu sabitleyiniz.
6. Basınç besleme bağlantısına yay sayı ve kuvvetini eşleyecek değerde sinyal basıncı uygulayınız.
7. Disk dönme açısı 90 derece veya 70 dereceye ulaşıcaya kadar diğer ayarvidasını döndürünüz.
8. Kilitleme somunu ile ayarvidasının konumunu sabitleyiniz.

Besleme Havası Kesildiğinde Vana Açıar:

1. Diski (8) açık pozisyonda (90 derece açıda) yerleştiriniz.
2. Vananın çapına göre laternayı milin flansına 2 yada 4 adet vida kullanarak bağlayınız.
3. Mil adaptörünü (gerekliyse) milin üzerine yerleştir. Aktüatörü adaptör

- yada mil üzerinde kaydırarak 4 adet vida ile aktüatörü laternaya bağlayınız.
4. Ayar vidasını (12.1 yada 12.2 dönme yönüne bağlı olarak) vana tamamen açıncaya kadar çeviriniz. (90 derecede).
Mil üzerindeki işaretleri flanş üzerindeki işaretlerle hizalayınız.
  5. Kilitleme somunu ile ayar vidasının konumunu sabitleyiniz
  6. Basınç besleme bağlantısına yay sayı ve kuvvetini eşleyecek deerde sinyal basıncı uygulayınız.
  7. Diğer ayar vidasını valf tamamen kapatıncaya kadar döndürünüz.
Mil üzerindeki işaretleri flanş üzerindeki işaretlerle hizalayınız.
  8. Kilitleme somunu ile ayar vidasının konumunu sabitleyiniz.

2.1.2 Tip 3331/3278

Eğer vana ve aktüatör imalatçı tarafından daha önceden monte edilmediyse, aktüatör emniyet konumuna bağlı olarak **1** yada **2** numaralı flansa monte edilir. (Gövdemin yazılı tarafında flanş üzerinde **1** veya **2** rakamı basılmıştır.)

Döner aktüatör vana üzerinde yatay yada dikey olarak montaj edilebilir ve çalışma koşullarının gerektirdiği gibi aktüatör mili etrafında 90 derecenin değişik safhalarına ayarlanmış 4 adet feather anahtar yivi üzerinde valf etrafında 90 derecede pozisyonlanabilir.

Besleme Havası Kesildiğinde Valf Kapatır:

1. Aktüatör üzerindeki her iki ayar vidasını da (13.1,13.2) gevsetiniz. Ayar vidasını (13.2) aktüatör mili yivlerinin aktüatör eksene yataş veya dikey pozisyonlandığı noktaya kadar yeniden vidalayınız.
2. Diski kapalı pozisyonda (0 derecede) yerleştiriniz.
3. Valfin ebadına göre laternayı milin flanşına 2 yada 4 adet vida kullanarak bağlayınız.
4. Aktüatörü mil üzerinde kaydırınız ve 4 adet vida ile laternaya sıkıca bağlayınız.
5. Ayar vidasını (13.2) tekrar gevsetiniz.
6. Ayar vidasını (13.2) valf tamamıyla kapanıncaya kadar çeviriniz.
Mil üzerindeki işaretleri flanş üzerindeki işaretlerle hizalayınız.
7. Açıma pozisyonunu gerçekleştirmek için yay kuvetine tekabül eden gerekli sinyal basıncını uygulayınız.
8. Disk açık pozisyonda (90 yada 70 dereceye) ulaşıcaya kadar ayar vidasını (13.1) çeviriniz.
9. Her iki ayar vidasının konumlarını kilitleme somunlarını kullanarak sabitleyiniz.

Besleme Havası Kesildiğinde Valf Kapatır:

1. Aktüatör üzerindeki her iki ayar vidasını da (13.1,13.2) gevsetiniz. Ayar vidasını (13.1) aktüatör mili yivlerinin aktüatör eksene yataş veya dikey

pozisyonlandığı noktaya kadar yeniden vidalayınız.

2. Diski açık pozisyonda (90 derecede) yerleştiriniz.
3. Valfin ebadına göre laternayı milin flanşına 2 yada 4 adet vida ile bağlayınız.
4. Aktüatörü mil üzerinde kaydırınız ve 4 adet vida kullanarak laternaya sıkıca bağlayınız.
5. Ayarvidasını (13.1) tekrar gevşetiniz.
6. Kapama pozisyonunu gerçekleştirmek için yay kuvvetine tekabül eden gerekli sinyal basıncını uygulayınız.
7. Ayarvidasını (13.1) valf tamamıyla kapanıncaya kadar çeviriniz.
Mil üzerindeki işaretleri flanş üzerindeki işaretlerle hizalayınız.
8. Sinyal basınç hattını söküñüz.
9. Disk açık pozisyona (90 yada 70 dereceye) ulaşıcaya kadar ayarvidasını (13.2) çeviriniz.
10. Her iki ayarvidasının konumlarını kilitleme somunlarını kullanarak sabitleyiniz.

2.2 Montaj Pozisyonu

Kelebek Vana boru hattı üzerinde yatay veya dikey olarak montaj edilebilir. Ancak akışın yönüne karar vermek için aşağıda ki noktalar göz önünde bulundurulmalıdır:

Kelebek vanayı boru hattı üzerine diskin alt yarısı akış yönünde açılacak şekilde monte ediniz. Bu biçim diskin açılmasına sonradan mani olabilecek pıslık birikiminin önlenmesini sağlayacaktır. Açısal yataklı/düşük gürültü seviye diskli

kelebek vanalar, kesinlikle vana gövdelerinde ok ile belirlmiş yönde akış sağlanacak biçimde monte edilmelidir. Vanayı boru hattına flanşlar arasına monte ederken disk kapalı pozisyonda yerleştiriniz. Yüzeye zarar vermemeye özen gösteriniz. Flanş civatalarını sıkarken düz contaların eşit bir biçimde sıkıştırıldığından emin olunuz. Kelebek disk hatta bağlandığında herhangi bir kısıtlama olmaksızın hareket edebilmelidir.

2.3 Test Bağlantısı

Salmastra grubunu (bir etiket ve hekzagonal vida tarafından tanımlanabilir) gözlemlemek amaçlı test hattı bağlantılı vanalar; kontak basınç göstergesi, açık bir kaba çıkış veya gözlem camı gibi uygun sızıntı göstergesi elemanları ile donatılmalıdır.

2.4 Besleme Basınç Bağlantısı

Küçük Döner Aktüatörlerin basınç besleme bağlantısı G1/8 dişli ve geniş aktüatörlerde G1/4 dişli olarak dizayn edilmiştir. VDI/VDE 3845'e uygun bağlantı şekli, selenoid valflerin veya limit switchlerin (selenoid valf ile yada selenoid valfsiz) bağlanmasına müsaade eder. (Örneğin, Tip3776/3777) SAMSON pozisyonerlerin bağlantısı için uygun aksesuarlar da mevcuttur.

3 Kullanım

3.1 Emniyet Pozisyonunun Değiştirilmesi

Tip 3278 Aktüatörün emniyet pozisyonu 'hava beslemesi olmaksızın vana kapalı' konumdan 'hava beslemesi olmaksızın vana açık' konumuna değiştirilebilir. İşlemi gerçekleştirebilmek için, dönüşlü aktüatörü diğer tarafından monte ediniz. Bölüm 2.1.2' ye bakınız.

Tip BR31a Aktüatörün pistonları aktüatör içerisinde ters yönde kurulmalıdır.

Not:

Aktüatörde değişik tork oranlarının eldesi için uygun aktüatör yay grubunun seçimini de yapabileceğiniz ve daha fazla detaylı bilgiye ulaşabileceğiniz Döner Aktüatörlerin Montaj ve Kullanım Talimatlarına bakınız.

4 Bakım

Not:

Kontrol vanası üzerinde herhangi bir bakım işlemi gerçekleştirmeden önce, hattın ilgili kısmını basınçtan arındırınız ve gerekliyse içerdeki proses akışkanını kurutunuz. Eğer gerekliyse akışkan soğuyana kadar bekleyiniz. Her ihtiyale karşı biz vanayı boru hattından ayırmayı tavsiye ederiz.

Uyarı!

Vana gövdesinde herhangi bir işlem yaparken, ilk olarak besleme basincını kapatınız, besleme basincı hattını söküp ve aktüatörü ayıriz.

4.1 Salmastra (Sızdırmazlık) Paket

220 dereceye kadar uzanan paket versiyonları kendiliğinden ayarlanmalıdır. 450 derece gibi daha yüksek sıcaklıklarda kullanılabilecek paketler ayarlanabilir özelliktidir.

Bu salmastra paketi hattı başlatırken flanşı dikkatlice sıkmak suretiyle azami dikkat gösterilerek ayarlanmalıdır.

4.2 Kelebek Vananın Sökülmesi

Not:

Kelebek vanayı hattan sökerken diskin kapalı konumda olduğundan emin olunuz.

5 Müşteri Soru ve İstekleri

İstek ve Sorularınızda öncelikle, aşağıda ki detayları sununuz:

- ▶ Sipariş Numarası
- ▶ Dizayn Tipi, Model Numarası, Ebat ve Valfin Versiyonu
- ▶ Proses Akışkanının Basınç ve Sıcaklık Değeri
- ▶ Akış Oranı (m^3/h)
- ▶ Aktüatör Ayar Sahası (Yay Sınıflı)
- ▶ Kurulum Şekli (Çizim)

Boyutlar ve Ağırlıklar

Değişik Vana versiyonlarının boyut ve ağırlıkları için T8227 EN Talimatnamesine bakınız.

SAMSON ÖLÇÜ VE OTOMATİK KONTROL SİSTEMLERİ
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Evren Mahallesi, Gülbahar Caddesi No: 94
34212 Güneşli-İstanbul
Telefon: 0.212.651 87 46 (PBX) · Telefax: 0.212.651 87 50
Internet: <http://www.samson.com.tr>

EB 8227 TR